

343

79

343

79

قارندور، كسرلى يا فتحلى اولسه، اولينه كسرلى همزه كيترلور، عين
 فعلى ضمەلى اولسه، اولينه ضمەلى همزه كيترلور، شولاي امر تمام
 اولور. اما افعال بابنده دائماً اولينه فتحلى همزه كيترلور اوشبو روشچە:
 ضَرْبٌ يَضْرِبُ دَن امر آغانده تَضْرِبُ مخاطب صيغه سينگ آخريته قارايمز
 آخري (ب) صحيح ساكن قيلدق تَضْرِبُ اولدى تا حرف مضارعنى
 تاشلايمز آنك صوگنمەغى حرف (ض) ساكن عين فعلينه قارايمز (ر)
 كسرلى بس اولينه كسرلى همزه كيترەمز اضْرَبْ اولدى صرفى بويلاه:

اضْرَبْ «صوق سن بر اير» واحد منكر مخاطب صيغهسى

اضْرَبْيا «صوگن سز ايكي اير» ثننيه منكر مخاطبين صيغهسى

اضْرَبُوا «صوگن سز كوب ايرلر» جمع منكر مخاطبين صيغهسى

اضْرَبِي «صوق سن بر خاتون» واحد مؤنث مخاطبه صيغهسى

اضْرَبِيَا «صوگن سز ايكي خاتون» ثننيه مؤنث مخاطبين صيغهسى

اضْرَبْنَ «صوگن سز كوب خاتونلر» جمع مؤنث مخاطبات صيغهسى

﴿امر غائب﴾ فعل مضارع نك اوللرينه كسرلى «ل» كيترولسه امر

غائب اولور، ليضْرَبْ كين بو لام مضارعنك آخري صحيح اولسه

واحدلرلك آخريتن حركتنى ناقص اولسه حرف علتنى توشورر. ثننيه

جمعلرنك آخريتن نونلرنى توشورر، لكن جمع مؤنثلرنك نونلرى

(*) فَلَئِكَ فاسى برابرنده اولن حرفدن «فأقل» عيني برابرنده اولن حرفدن

«عين فعل» لامى برابرنده اولن حرفدن «لام فعل» ديوغون بولور. ايمدى «تضرب» (تفعل)

وزنده در بونك فاعلى «ض» عين فعلى «ر» بونك فاعلى «ب» در اوشانداق

«تقتل» (تفعل) وزنده بونك فاعلى «ق» عين فعلى «ت» لام فعلى «ل» در

ضمیر اولمقلرنندن توشماسلر. دخیده مضارع نك معناسی اخبارین [*]
 انشاغه نقل ایدوب هم بیورور. امر غائبك «ل» آلدینه حرکه لی حرف
 قو: ولسه «ل» ساکن لی او قولور «فَلْيَضْرِبُوا» کیس امر غائب نك معلومی
 سیکز صیغه ده کیلور آلتی غائب ایکی متکلمه صرفی بویله:
 لِيَضْرِبُ « صوقسن اول بر ایر » واحد مذکر غائب صیغه سی
 لِيَضْرِبَا « صوقسنلر اول ایکی ایر » تثنیه مذکر غائبین صیغه سی
 لِيَضْرِبُوا « صوقسنلر اول کوب ایرلر » جمع مذکر غائبین صیغه سی
 لَتَضْرِبُ « صوقسن اول بر خاتون » واحده مؤنث غائبه صیغه سی
 لَتَضْرِبَا « صوقسنلر اول ایکی خاتون » تثنیه مؤنث غائبین صیغه سی
 لِيَضْرِبُنَّ « صوقسنلر اول کوب خاتونلر » جمع مؤنث غائبات صیغه سی
 لَأَضْرِبُ « صوغیم من بر ایر یا که بر خاتون » واحد متکلم صیغه سی
 لَنْضْرِبُ « صوغیق بز کوب ایرلر یا که کوب خاتونلر » جمع متکلم صیغه سی
 ﴿ امر غائب نك مجهولی ﴾ اون دورت صیغه ده کیلور صرفی بویله:
 لِيَضْرِبُ « صوغلسون اول بر ایر » واحد مذکر غائب صیغه سی
 لِيَضْرِبَا « صوغلسون اول ایکی ایر » تثنیه مذکر غائبین صیغه سی
 لِيَضْرِبُوا « صوغلسونلر اول کوب ایرلر » جمع مذکر غائبین صیغه سی
 لَتَضْرِبُ (صوغلسون اول بر خاتون) واحده مؤنث غائبه صیغه سی
 لَتَضْرِبَا (صوغلسون اول ایکی خاتون) تثنیه مؤنث غائبین صیغه سی
 لِيَضْرِبُنَّ (صوغلسون اول کوب خاتونلر) جمع مؤنث غائبات صیغه سی

لَتَضْرِبُ (صوغل سن بر ایر) واحد مذکر مخاطب صیغه سی
 لَتَضْرِبَا (صوغلکیز سز ایکی ایر) تثنیه مذکر مخاطبین صیغه سی
 لَتَضْرِبُوا «صوغلکیز سز کوب ایرلر» جمع مذکر مخاطبین صیغه سی
 لَتَضْرِبِي «صوغل سن بر خاتون» واحد مؤنث مخاطبه صیغه سی
 لَتَضْرِبَا (صوغلکیز سز ایکی خاتون) تثنیه مؤنث مخاطبتین صیغه سی
 لَتَضْرِبْنَ «صوغلکیز سز کوب خاتونلر» جمع مؤنث مخاطبات صیغه سی
 لَا تُضْرَبُ (صوغلیم من بر ایر یا که من بر خاتون) واحد متکلم صیغه سی
 لَنْ تُضْرَبَ (صوغلایق بز کوب ایرلر یا که کوب خاتونلر) جمع متکلم صیغه سی
 امر حاضر نه طریقه آنور؟ امر غائب نیچوک، جاس یجاس دن امر حاضر
 نیچوک اولور؟ امر حاضر نیچه صیغه ده؟ امر غائب نیچه صیغه ده کیلور؟

نهی

مضارع ننگ اولینه (لا) کیترو لسه نهی فعل اولور. لَا تُضْرَبُ کیی. بو
 (لا) گه (لاء ناهیه) دینلور و بو (لا) مضارع ننگ معناسنی نهی [*] قیلور
 و آخری صحیح اولسه واحدلرننگ آخرنمن حرکتنی، ناقص اولسه حرف
 علتنی، تثنیه جمع لردن هم مخاطبه دن نونلرنی توشورر لکن جمع
 مؤنث لردن توشورماز. صرفی بویله :

لَا يُضْرَبُ (صوقماسون اول بر ایر) واحد مذکر غائب صیغه سی
 لَا يُضْرَبَا (صوقماسونلر اول ایکی ایر) تثنیه مذکر غائبین صیغه سی
 لَا يُضْرَبُوا (صوقماسونلر اول کوب ایرلر) جمع مذکر غائبین صیغه سی
 لَا تُضْرَبُ (صوقماسون اول بر خاتون) واحد مؤنث غائبه صیغه سی